

Poznań , dnia 1 października 2015 roku

Anetta Dropińska – Pawlicka
Szkoła Podstawowa nr 7
im. Erazma z Rotterdamu
w Poznaniu

Program

OD ESPERANTO DO INNYCH JĘZYKÓW OBCYCH – program kształcenia językowego dla młodszych uczniów w Szkole Podstawowej nr 7 im. Erazma z Rotterdamu w Poznaniu

Uzasadnienie:

Język esperanto jest międzynarodowym językiem pomocniczym, po raz pierwszy opublikowanym w 1887 roku. Powstał, aby umożliwić ludziom posługującym się różnymi językami narodowymi komunikację równoległą z rozwojem języków ojczystych i ich tożsamości narodowej. Zamierzeniem autora języka – Ludwika Zamenhafa nigdy nie było zastąpienie języków ojczystych językiem esperanto.

Język esperanto jest bardzo łatwym językiem – w porównaniu z innymi językami obcymi – uczniowie dość szybko mogą zdobyć umiejętności komunikacyjne. Język esperanto jest zbudowany w oparciu o jasne reguły gramatyczne i regularne końcówki słowotwórcze. Język Zamenhafa nie zawiera wyjątków.

Słownictwo języka esperanto jest oparte o rdzenie wyrazów języków z grup języków germańskich, romańskich i słowiańskich – jest więc znakomitą bazą do uświadomienia uczącym podobieństw w brzmieniu i pisowni słów w różnych językach obcych.

Wiedza językowa esperanto daje uczniom możliwość dostępu do świata miłośników tego języka nie tylko w sieci, również poprzez bogactwo literatury w tym języku, licznych publikacji (książki, czasopisma, muzyka i poezja) i niekończące się możliwości podróżowania.

Przede wszystkim – nauka języka esperanto jest prawdziwą przyjemnością.

Pomysłodawcą idei wprowadzenia nauczania języka esperanto do Szkoły jest pan Kajetan Pyrzyński – Konsul Honorowy Peru, esperantysta. Jestem przekonana, że pasja, wiedza i wiara pana Konsula w słuszność idei wprowadzenia języka esperanto do edukacji najmłodszych uczniów – zainspiruje innych do szerzenia pomysłu. Niniejszy projekt jest tego pierwszym (nieśmiałym) przykładem.

1. Cel ogólny

Od esperanto do innych języków obcych jest programem specjalistycznym z obszaru językowego, którego głównym założeniem jest wzrost zainteresowania dzieci nauką języków obcych i wzrost świadomości uczniów Siódemki potrzeby poznawania języków obcych poprzez język esperanto.

2. Cele szczegółowe:

- a. Ukazanie uczniom korelacji językowych, struktur oraz cech wspólnych i charakterystycznych w językach obcych poprzez poznanie podstaw języka Esperanto.
- b. Zapoznanie uczniów z dziedzictwem Ludwika Zamenhofa w dobie budowania tożsamości europejskiej przy zachowaniu różnic językowych i narodowościowych poszczególnych krajów europejskich.
- c. Budowanie kompetencji pracy grupowej w zakresie edukacji pozaformalnej – wokół przedmiotu zainteresowania.
- d. Wzrost zainteresowania uczniów nauką języków obcych poprzez zrozumienie regularności strukturalnej języka esperanto i otwartości na wyjątki w innych językach obcych.
- e. Ukazanie uczniom możliwości, jakie daje poznanie języka obcego, w szczególności – zwrócenie uwagi na nieprzedmiotowy charakter języka
- f. Wzrost umiejętności operowania słownictwem, którego brzmienie w języku esperanto jest zbliżone do wymowy tych słów w innych językach obcych.
- g. Łatwiejsze wejście uczniów w naukę języka angielskiego w edukacji wczesnoszkolnej.
- h. Wzrost umiejętności językowych w przestrzeni języka polskiego.
- i. Wzrost umiejętności słuchowej u najmłodszych uczniów.

- j. Ukazanie uczniom przyjemności w procesie uczenia się języka obcego.
- k. Ukazanie uczniom źródeł językowych w odniesieniu do języka esperanto (strony internetowe, literatura, magazyny, książki)
- l. Nawiązanie współpracy z pracownikami UAM oraz członkami Polskiego Związku Esperantystów.
- m. Przetarcie drogi rozwoju programu nauki języka Esperanto najmłodszych uczniów w Polsce.
- n. Stworzenie materiałów metodycznych i dydaktycznych (w tym kart pracy i ewaluacyjnych do programu).

3. Formy i sposoby realizacji:

- **Miejsce:**

sale edukacji wczesnoszkolnej w Szkole Podstawowej nr 7 im. Erazma z Rotterdamu w Poznaniu.

- **Uczestnicy:**

uczniowie dwóch klas trzecich Szkoły wraz z wychowawcami – Paniami Agatą Borowską i Danutą Szymanowską (bardzo dziękuję).

- **Strategie uczenia:**

1. Metody: bezpośrednia oraz aktywizujące (praca w grupach, drama, zabawy językowe, metody wykorzystywane w edukacji pozaformalnej),
2. Plan Daltoński,
3. Happening językowy,
4. Dzień projektowy – Wieczór Esperanto.

- **Formy:**

1. Zajęcia grupowe – praca z dedykowanymi uczniom kartami pracy
2. Spotkania z zaproszonymi gośćmi,
3. „Buszowanie” po stronach poświęconych językowi esperanto,
4. Praca z literaturą w języku esperanto,
5. Praca z utworami muzycznymi w języku esperanto,

6. Wymiana doświadczeń językowych uczniów z ich kolegami z innych szkół europejskich uczącymi się języka esperanto.

- Budowa programu:

Program zawiera:

- 15 kart pracy dla uczniów
- pomocnik dla nauczyciela
- listę podstawowych słów w języku esperanto przydatnych w realizacji celu,
- zestaw ćwiczeń słowotwórczych
- przewodnik po zagadnieniach gramatycznych języka esperanto w zakresie podstawowych umiejętności językowych,
- zestaw ćwiczeń gramatycznych języka esperanto.

4. Opis osiągnięć uczniów

Dlaczego uczyć esperanto?

Dzieci kochają manipulować językami – rozkładają słowa, budują neologizmy, naturalnie doszukują się zbliżonych dźwiękiem wyrazów, bawią się ich znaczeniem i nie mają oporów przed popełnianiem błędów językowych. Dzięki prostocie i regularności języka esperanto – szybko osiągają podstawowe umiejętności pozwalające im na przekazywanie i odbieranie prostych komunikatów w języku esperanto. To, z kolei, daje uczniom radość, satysfakcję i odkodowuje sukces u uczących się języka obcego.

Model gramatyczny w języku esperanto (bez zniechęcających wyjątków) pomaga dzieciom zrozumieć rolę, jaką pełni w zadaniu każde słowo. To – zapewni uczniom wzrost świadomości istnienia nieregularności w innych językach obcych.

Dzieci są zachęcane do samodzielnego odkrywania języka. Uczą się w ten sposób analizować, przekształcać i wykorzystywać wcześniej zdobyte umiejętności w procesie budowania nowych.

Uczniowie stają się świadomi językowo.

Poza osiągnięciem realizacji celów: ogólnego i szczegółowych opisanych językiem umiejętności, uczniowie będą potrafili mówić, czytać, pisać i rozumieć słuchane treści w języku esperanto na poziomie adekwatnym do wieku uczestników i czasu trwania projektu.

Te podstawowe umiejętności i wiedza tworzą jednocześnie kartę samooceny ucznia (do ewaluacji projektu poszczególnych zajęć oraz całości).

1. Umiem mówić w języku esperanto:

- Umiem podać nazwy kolorów,
- Umiem liczyć do 10,
- Umiem przedstawić się,
- Umiem wymienić nazwy zwierząt.
- Umiem opowiadać o ulubionych potrawach i napojach,
- Umiem podać czas,
- Umiem wymienić nazwy ubrań,
- Umiem opisać ulubione zwierzątko.

2. Umiem czytać:

- Umiem czytać słowa, zdania, krótkie dialogi w języku esperanto,
- Umiem dopasowywać słowa do obrazków zgodnie ze znaczeniem słów.

3. Umiem pisać w języku esperanto

- Umiem rozwiązywać ćwiczenia językowe pisemnie (puzzle, zagadki, krzyżówki...)
- Umiem oznaczać przedmioty
- Umiem uzupełniać luki w tekście
- Umiem dopasować krótkie opowiadanie o mojej rodzinie i o sobie
- Umiem ułożyć w odpowiedniej kolejności opis mojego przyjaciela

4. Rozumiem krótkie treści zasłyszane w języku Esperanto

- Rozumiem treść piosenki
- Rozumiem krótkie dialogi
- Rozumiem proste pytania
- Rozumiem krótkie historie

5. Jestem świadomy języka

1. Wiem, że słowo kończące się na a mówi mi – Jestem przymiotnikiem
2. Wiem, że słowo kończące się na o mówi mi – Jestem rzeczownikiem
3. Wiem, że słowo kończące się na j mówi mi – więcej niż jedna rzecz – Jestem liczbą mnogą
4. Wiem, że mal i in na początku lub końcu wyrazu budują nowe słowa
5. Potrafię wskazać rzeczowniki i przymiotniki w zdaniach w języku Esperanto
6. Wiem, że słowa w różnych językach mogą brzmieć podobnie np. urso i ours
7. Wiem, że niektóre języki stosują znaki nad i pod literami, aby zmienić ich dźwięk
8. Umiem dopasować niektóre słowa w języku Esperanto do ich odpowiedników w innych językach

9. Umiem wykorzystać znajomość języka Esperanto do zrozumienia zdań w innych językach.
10. Wiem, że litery tworzą słowo, a słowa tworzą wyrazy.
11. Wiem, że inne języki używają kropek i wielkich liter.
12. Wiem, że niektóre języki używają innych znaków alfabetu aniżeli język polski lub angielski
13. Wiem, że niektóre litery wyglądające podobnie w alfabetach różnych języków mogą brzmieć inaczej
14. Wiem, że słowa mogą być połączone razem tworząc nowe słowa (mango i cxambro daje mangocxambro).
15. Umiem stworzyć nowe słowa stosując zasady słowotwórstwa.
16. Wiem, że języki są ze sobą spokrewnione (podobnie jak ludzie) i potrafię wskazać ich rodziny.
17. Wiem, że różne słowa w różnych językach są często tylko innym sposobem na określenie tej samej rzeczy lub stanu.

5. Procedury osiągnięcia celów:

1. Stworzenie programu **Od esperanto do innych języków obcych** wraz z autorskimi kartami pracy i innymi materiałami metodycznymi i dydaktycznymi oraz ewaluacyjnymi.
2. Zgłoszenie programu do konkursu Wydziału Oświaty.
3. Akcja promocyjna – informacja skierowana do najmłodszych uczniów i ich opiekunów poprzez zasoby internetowe Szkoły, w formie plakatów i z wykorzystaniem lokalnych mediów.
4. Wyłonienie uczestników programu.
5. Wybór miejsca i czasu realizowania projektu.
6. Gromadzenie materiałów dydaktycznych dostępnych na rynku czytelnictwem oraz w Internecie związanych z celami projektu.
7. Nawiązanie współpracy z Polskim Związkiem Esperantystów i językowcami (w zakresie esperanto) UAM oraz przedstawicielami szkół europejskich (przede wszystkim - z dziećmi) kształcącymi się z języka esperanto.
8. Zorganizowanie Wieczoru Esperanto jako sposobu podsumowania projektu
9. Powstanie gazetki projektu.
10. Przeprowadzenie ewaluacji uczniowskich osiągnięć w zakresie językowym za pomocą karty ewaluacyjnej samooceny ucznia.
11. Sprawozdanie z wykonania projektu.
12. Akcja promocyjna (media lokalne i szkolne zasoby PR).

6. Ewaluacja projektu:

1. Samoocena osiągnięć uczniów – karta ewaluacyjna w języku angielskim i esperanto (osiągnięcia ucznia - odniesienie punktowe).

2. Uzyskanie informacji zwrotnej od uczestników, opiekunów i partnerów programu – wywiad fokusowy.
3. Przebieg Wieczoru Esperanto – prezentacja prac uczniowskich, plastycznych i aktorskich oraz korespondencji z uczniami innych szkół europejskich w języku esperanto.

7. Literatura:

- Learn Esperanto first: Tim Morley at TEDxGranta - YouTube
- www.esperantoestas.net
- www.ikso.net Odkryj Esperanto – artykuł
- www.springboard2languages.org

Wyrażam zgodę na udostępnienie i przetwarzanie moich danych osobowych: imię, nazwisko i miejsce pracy zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 roku Nr 101 Poz. 926 ze zmianami).

Posiadam prawa autorskie do powyższego programu OD ESPERANTO DO INNYCH JĘZYKÓW OBCYCH.

Wyrażam zgodę na nieodpłatne publikowanie przekazanych materiałów związanych z projektem przez Wydział Oświaty Urzędu Miasta Poznania.